

Notitie Visitatietraining

Oefenen voor een visitatiegesprek

Beschrijving

opdrachtgever	LIC
opdrachtnemer	LIC, Team Kwaliteit
auteur	<i>Karin van den Dobbeksteen MSc / Jolanda van Bentum MMI</i>
documenttype	<i>instrument</i>
beleidscyclus	<i>Evaluatie</i>
thema (sub-thema)	<i>Kwaliteitszorg</i>
actualiteit	<i>Groen = Actueel</i>
status	<i>definitief</i>
Link met andere documenten	<i>Accreditatiekader, instrumentenboekje beperkte opleidingsbeoordeling</i>
Korte samenvatting	<i>LIC, Team Kwaliteit verzorgt indien gewenst enkele weken voorafgaand aan een visitatie een oefening in het voeren van dergelijke gesprekken. Deze notitie beschrijft de taakverdeling en de voorbereiding op een dergelijke visitatietraining.</i>
geldend voor	<i>Academies/Opleidingen</i>
looptijd	<i>Onbepaald</i>
datum	<i>April 2017</i>
vaststelling	<i>n.v.t.</i>

Notitie proefvisitatie 2017

bij een beperkte opleidingsvisitatie

Inhoud

- 1 Inleiding
- 2 Organisatie van proefvisitaties
- 3 Wat regelt de opleiding?
- 4 Voorbeeld programma e.d. proefvisitatie
- 5 Verwachtingen met betrekking tot afstudeerwerken
- 6 Verwachtingen met betrekking de presentatie van de opleiding
- 7 Inzet en vergoeding
- 8 Professionalisering
- 9 Ten slotte

Bijlagen

- 1) De vier standaarden die centraal staan bij de beperkte opleidingsaccreditatie
- 2) Selectiecriteria voor een proefpanellid

1 Inleiding

Doel van de proefvisitatie is een training gesprekstechnieken ten behoeve van de visitatie. Het is een spiegel voor de deelnemers aan de visitatie. Het proefvisitatiepanel doet geen uitspraken over het mogelijk wel of niet behalen van de visitatie. Wel zal het proefvisitatiepanel aanbevelingen doen, daarbij is te denken aan bijvoorbeeld kanttekeningen bij de kritische reflectie, reageren op houding en gedrag van gespreksleden, etc.; dit om de betrokkenen van de opleiding te kunnen helpen bij het presenteren op de werkelijke visitatie dag.

Door ontwikkelingen binnen het LIC en het nieuwe beoordelingskader van de NVAO zijn wijzigingen in de notitie voor proefvisitaties nodig geacht. Het document dat voor u ligt is een op zich staand document en vervangt daarmee alle voorgaande versies.

2 Organisatie van proefvisitaties

- De projectleider van de opleiding vraagt de proefvisitatie aan via accreditatiesupport.lic@avans.nl;
- Het LIC zet twee proefpanelleden in op voorgestelde datum van de opleiding; i.v.m. de verplichte bijeenkomsten van het LIC op dinsdag vinden er bij hoge uitzondering proefvisitaties plaats op dinsdag,
- De proefvisitatie kan tussen vier tot twee weken voorgaand aan een visitatie worden ingepland afhankelijk van wanneer de brondocumenten beschikbaar zijn;
- Brondocumenten (zie punt 3; 'wat regelt de opleiding) dienen minimaal 2 weken voor de proefvisitatie per mail naar de voorzitter van het proefvisitatiepanel te worden gestuurd.
- Het proefvisitatiepanel spreekt op de dag van de proefvisitatie met de volgende gremia: studenten, alumni, docenten, praktijkbegeleiders, commissies en directie. Het werkveld uitnodigen is voor een proefvisitatie geen verplichting.

3 Wat regelt de opleiding?

- Een derde proefpanellid: een inhoudsdeskundige die niet bij de betrokken opleiding werkt (= bijvoorbeeld een docent/adjunct directeur van een verwante opleiding of iemand uit het werkveld). De opleiding geeft minimaal 4 weken van tevoren de naam en contactgegevens van de inhoudsdeskundige door aan de coördinator van de proefvisitaties.
- Een gespreksruimte die gelijk is aan de ruimte tijdens de visitatie;
- Het proefpanel voorzien van opgevraagde documenten zoals deze ook naar de NQA zijn verzonden (Kritische reflectie, Opleidingskader incl. toetsbeleid, studiegids (overzicht curriculum), Stage – en afstudeerhandleiding, afstudeerwerken incl. ingevulde beoordelingsformulieren).
- Het materiaal zoals dit ter inzage ligt tijdens het bezoek van de NQA op de visitatiedag.
- Definitief programma proefvisitatie in overleg met de voorzitter en het materiaal dat ter inzage ligt tijdens de visitatiedag.
- Van twee studenten een (volledige set van) afstudeerwerk(en);

4 Wat regelt het LIC?

Bij het aanleveren van het materiaal neemt de voorzitter van de proefvisitatie contact op met de projectleider van de opleiding om het programma definitief vast te stellen en de thema's te bespreken die hij graag terug wil laten komen tijdens de proefvisitatie. De voorzitter van de proefvisitatie neemt contact op met de inhoudsdeskundige om de proefvisitatie inhoudelijk voor te bereiden. De verwachtingen ten aanzien van de voorzitter en de panelleden van een proefvisitatie zijn in bijlage 2 opgenomen.

5 Voorbeeld programma proefvisitatie en materiaal ter inzage

Programma

Het programma van de proefvisitatie is een afspiegeling van het programma van de visitatie van de opleiding. Hieronder zijn 2 voorbeelden opgenomen.

Gebaseerd op de handleiding NOA 2017

Tijdstip	Thema	Deelnemers
09.00-09.30	Presentatie van maximaal 20 minuten door opleiding waarin zij zich positioneert ten aanzien van gemaakte keuzes, stand van zaken en openstaande wensen & voornemens. Het panel kan toelichtende vragen stellen.	Directie; evt. studenten. (dit is afhankelijk van de keuze die een opleiding maakt).
9.45- 10.45	Gesprek afstuderen: studenten 4e jaars (3), alumni (3), examinatoren (3)	Studenten, alumni en examinatoren
11.00-12.00	Gesprek onderwijsleeromgeving	Studenten, docenten en evt. examinatoren
12.00-12.45	Lunch + overleg panel	
13.00-13.30	Gesprek borging (interne commissies)	Opleidingscommissie (ten minste een studentlid), examencommissie, toetscommissie.
13.45-14.15	Gesprek opleidingsmanagement	Directie
14.30-15.15	Gesprek functioneren studenten en afgestudeerden in de praktijk	Studenten (stagiaires), alumni en evt. vertegenwoordigers werkveld
15.15-15.45	feedbackoverleg panel	
15.45-16.30	Laatste gesprek opleidingsmanagement en terugkoppeling bevindingen	

Tijdstip	Thema	Deelnemers
09.00-09.30	Presentatie van maximaal 20 minuten door opleiding waarin zij zich positioneert ten aanzien van gemaakte keuzes, stand van zaken en openstaande wensen & voornemens. Het panel kan toelichtende vragen stellen	
09.30-11.00	Materiaalbestudering en voorbereiding Panel	
11.00-11.30	Rondleiding	
11.30-12.30	Gesprek afstuderen	studenten 4e jaars (3), alumni (3), examinatoren (3) Studenten, alumni en examinatoren
12.30-13.15	Overleg + lunch Panel	

13.15-14.15	Gesprek onderwijsleeromgeving	Studenten, docenten en evt examinatoren
14.30-15.00	Gesprek borging	(interne commissies) Opleidingscommissie (ten minste een studentlid), examencommissie, toetscommissie.
15.00-15.30	Gesprek opleidingsmanagement	
15.30-16.15	Gesprek functioneren studenten en afgestudeerden in de praktijk	Studenten (stagiaires), alumni en vertegenwoordigers werkveld
16.15-16.45	Eventuele extra gesprekken	
16.45-17.30	Beoordelingsoverleg panel	
17.30-17.45	Laatste gesprek opleidingsmanagement en terugkoppeling bevindingen	

6 Documenten ter inzage tijdens het visitatiebezoek (gebaseerd op de handleiding NOA 2017; dit kan evt. nog worden aangevuld naar aanleiding van de validatiebrief).

1. het jaarverslag van de examencommissie en de verslagen van de opleidingscommissie (indien een opleidingscommissie vereist is) en beroepenveldcommissie;
2. een representatieve selectie (uitgewerkte) toetsopgaven met bijbehorende beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen); Welke selectie representatief is verschilt per opleiding. Tijdens het afstemmingsoverleg is dit, voor zover nodig, een van de gespreksonderwerpen. Als vuistregel kan uitgegaan worden van: 2 toetsen per studiejaar waarin de kern van het beroep (geen kennistoetsen in principe) zoveel mogelijk tot uiting komt.
3. een representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

7 De afstudeerwerken

Door het proefvisitatiepanel wordt gekeken naar de consistentie tussen de competentie- en toetsmatrix, gestelde criteria en naar de wijze waarop die criteria in de (eind)beoordeling zijn toegepast.

8 Verwachtingen met betrekking tot de presentatie van de opleiding

De presentatie die de opleiding geeft tijdens de visitatie wordt ook tijdens de proefvisitatie getoond. Het proefpanel zal tips geven omtrent vorm en inhoud en eventueel tips ter verbetering geven.

9 Inzet en vergoeding

De urenvergoeding voor een panellid is 20 uur, veelal op basis van in- en uitleen (gesloten beurs).

Wanneer men als tweede panellid vanuit een academie is ingezet door het LIC gebeurt dit op basis van eigen scholing (duurzame inzetbaarheid, POP, etc.).

10 Professionalisering

Professionalisering van de proefvisitatiepanels vindt plaats door het team Kwaliteit.

Een lid van het team Kwaliteit van het LIC zal de voorzittersrol vervullen. Dit om te borgen dat de proefvisitatiepanels volgens dezelfde werkwijze blijven opereren.

11 Ten slotte

Het proefvisitatiepanel doet geen uitspraken over het mogelijk wel of niet behalen van de visitatie. Wel zal het proefvisitatiepanel aanbevelingen doen, daarbij is te denken aan bijvoorbeeld kanttekeningen bij de kritische reflectie, reageren op houding en gedrag van gespreksleden, etc.; dit om de betrokkenen van de opleiding te kunnen helpen bij het presenteren op de werkelijke visitatie dag(en).

Bijlagen

De vier standaarden die centraal staan bij de beperkte opleidingsaccreditatie

1. Eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

2. Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleiding specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

3. Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

4. De gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

In de kaders van de NVAO omschrijft zij de opzet als volgt:

“In het regime van de beperkte opleidingsbeoordeling beoordeelt een visitatiepanel van onafhankelijke deskundigen een opleiding op een viertal standaarden die het hart van de onderwijskwaliteit betreffen. Het verhaal van de opleiding staat hierbij centraal en op basis daarvan accrediteert de NVAO al dan niet een opleiding.”

Door de geschetste kaders van de NVAO maakt het voor een opleiding mogelijk de aandacht te richten op de zelfreflectie en verbeteruggesties die over de kern van hun onderwijs gaan en daarmee hoeven zij zich minder bezig te houden met rand voorwaardelijke facetten zoals een verplichte paragraaf-indeling in het document ‘de kritische reflectie’.

Verwachtingen ten aanzien van het proefvisitatiepanel

Verwachtingen ten aanzien van het panellid/de inhoudsdeskundige:

- Onderscheid kunnen maken in feiten en gevoelens en opvattingen daaromtrent;
- Goed kunnen luisteren en hoofd- en bijzaken kunnen onderscheiden;
- Kunnen doorvragen, op zoek naar 'bewijsvoering';
- Vasthoudend, geduldig en kritisch zijn;
- Een goede mix van open en gesloten vraagstellingen kunnen hanteren;
- Het vermogen om in korte tijd veel te weten te komen (incl. het vermogen om 'dingen te laten liggen');
- Neutraal, diplomatiek, onbevooroordeeld, respectvol en toch scherp blijven (niet beoordelend vanuit een persoonlijk referentiekader, maar op basis van het visitatiekader);
- Het vermogen om samen met andere panelleden een goed team te vormen.
- Het panellid heeft overzicht over het eigen programma en is in staat het andere programma op hoofdlijnen te beoordelen. Daarbij kan worden gedacht aan docenten met een brede ervaring, leden van de curriculumcommissie of adjunct-directeuren.
- Heeft voldoende distantie om objectief naar een ander curriculum/programma te kunnen kijken.
- De inhoudsdeskundige is inhoudelijk objectief; dus niet verbonden aan de opleiding.

Verwachtingen ten aanzien van de voorzitter:

- Een interview goed kunnen structureren en flexibel kunnen uitvoeren;
- Verschillende typen 'ondervragingstechnieken' kunnen hanteren: direct persoonlijk vragen, vragen aan niemand in het bijzonder stellen, visies i.p.v. feiten vragen, controlevragen stellen, etc.;
- Het vermogen een sfeer te creëren waarin mensen de echte visitatie met vertrouwen en zelfbewust tegemoet treden (glas is half vol, niet half leeg; er is veel goed, al kan hier en daar nog wel wat beter);
- Het vermogen mee te denken hoe de resterende tijd tot de visitatie het beste gebruikt zou kunnen worden door betrokkenen;